

คำถาม : **อยากทราบนโยบายและสิทธิประโยชน์ด้านการลงทุนในรัสเซีย**

คำตอบ : รัสเซียเป็นประเทศหนึ่งที่นักลงทุนต่างชาติให้ความสนใจเข้าไปลงทุน เนื่องจากมีทรัพยากรธรรมชาติอุดมสมบูรณ์ และการเมืองค่อนข้างมีเสถียรภาพ นอกจากนี้ รัฐบาลรัสเซียยังมีนโยบายเปิดรับการลงทุนจากต่างประเทศอย่างต่อเนื่องเพื่อกระตุ้นเศรษฐกิจ จนส่งผลให้เศรษฐกิจเติบโตอย่างมั่นคงตลอดช่วงหลายปีที่ผ่านมา ทั้งนี้ นักลงทุนต่างชาติที่เข้าไปลงทุนในรัสเซียส่วนใหญ่มาจากประเทศในทวีปยุโรป ได้แก่ ไชปรัส ลักเซมเบิร์ก และเนเธอร์แลนด์ สำหรับธุรกิจที่ต่างชาติสนใจเข้าไปลงทุนกันมาก ได้แก่ ธุรกิจบริการทางการค้า ธุรกิจพลังงาน อุตสาหกรรมโลหะและอลูมิเนียม

➤ **นโยบายส่งเสริมการลงทุน**

รัสเซียประกาศใช้ “The Law on Foreign Investments” เป็นกฎหมายส่งเสริมการลงทุนจากต่างประเทศฉบับแรกเมื่อปี 2542 หลังจากนั้นได้มีการแก้ไขเพิ่มเติมอีก 2 ครั้ง ในปี 2545 และ 2546 เพื่อมุ่งส่งเสริมและดึงดูดนักลงทุนต่างชาติให้เข้าไปลงทุนในรัสเซียเพิ่มขึ้น รวมทั้งให้การรับรองว่า**นักลงทุนต่างชาติจะได้รับสิทธิประโยชน์ด้านการลงทุนเท่าเทียมกับนักลงทุนท้องถิ่นทุกประการ** นอกจากนี้ ยังได้นำระบบ Tax Code มาใช้ในการจัดเก็บภาษีจากนักลงทุนต่างชาติและนักลงทุนท้องถิ่นเพื่อให้เป็นมาตรฐานเดียวกัน รวมทั้งออกกฎหมายต่าง ๆ ที่เอื้อประโยชน์ให้แก่นักลงทุนต่างชาติเพิ่มขึ้น อาทิ การปรับปรุงขั้นตอนการจดทะเบียนเพื่อทำธุรกิจหรือเพื่อการลงทุนให้สะดวกและรวดเร็วขึ้น ลดการผูกขาดการทำธุรกิจของภาครัฐในกิจการบางประเภท เช่น ภาคพลังงาน และกิจการรถไฟ ฯลฯ เพื่อเปิดโอกาสให้นักลงทุนต่างชาติเข้าไปลงทุนได้เพิ่มขึ้น โดยหน่วยงานที่ดูแลด้านการลงทุนของรัสเซีย ได้แก่ *The Russian State Investment Agency, The Investment Opportunities in Russia และ The Institute of Direct Investments Foundation*

สำหรับกิจการที่รัฐบาลรัสเซียส่งเสริมการลงทุนเป็นพิเศษ ได้แก่

- การผลิตที่เน้นใช้เทคโนโลยีขั้นสูง อาทิ อุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์และชิ้นส่วน การบินและอากาศยาน
- การผลิตเพื่อส่งออก โดยเน้นสาขาพลังงาน การใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติ เครื่องจักรกล และการขนส่ง
- การผลิตเพื่อทดแทนการนำเข้า โดยเน้นการผลิตสินค้าอุปโภคบริโภค อาหาร และยารักษาโรค
- การก่อสร้างระบบคมนาคมและระบบสื่อสาร
- อุตสาหกรรมที่เน้นใช้แรงงานท้องถิ่น อาทิ สิ่งทอและเครื่องนุ่งห่ม เครื่องหนังและรองเท้า

อย่างไรก็ตาม รัฐบาลรัสเซียยังคงกำหนดสัดส่วนและข้อจำกัดในการลงทุนของนักลงทุนต่างชาติในธุรกิจบางประเภท อาทิ

- ธุรกิจน้ำมัน อนุญาตให้นักลงทุนต่างชาติถือหุ้นได้ไม่เกิน 20% ของเงินลงทุนทั้งหมดของแต่ละบริษัท
- ธุรกิจธนาคาร ปัจจุบันยังไม่อนุญาตให้ธนาคารต่างชาติเปิดสาขาในรัสเซีย แต่อนุญาตให้นักลงทุนต่างชาติถือหุ้นในธนาคารรัสเซียได้ไม่เกิน 12% ของเงินทุนจดทะเบียนทั้งหมด
- ธุรกิจประกันภัย บริษัทประกันภัยในรัสเซียที่มีนักลงทุนต่างชาติถือหุ้นเกิน 49% จะถูกจำกัดการออกผลิตภัณฑ์บางประเภท อาทิ ไม่สามารถให้บริการประกันชีวิตได้ เป็นต้น

➤ สิทธิประโยชน์สำหรับนักลงทุนต่างชาติ

- ลดหย่อนภาษีกำไรสุทธิ (Profit Tax) จากอัตรา 35% เหลือ 24% ซึ่งประกอบด้วย Federal Rate 6.5% และ Regional Rate 17.5% ภายใต้กฎหมาย “Tax Chapter No.25 of Part II of the Tax Code”
- ลดหย่อนภาษีมูลค่าเพิ่ม (Value-added Tax : VAT) จากอัตรา 20% เหลือ 18%
- ลดหย่อนภาษีประกันสังคม (Unified Social Tax) ซึ่งเป็นภาษีที่รัฐบาลจัดเก็บจากนายจ้างเข้ากองทุนบำเหน็จบำนาญ กองทุนประกันสังคม และกองทุนประกันสุขภาพ จากอัตรา 35.6% เหลือ 26%

นอกจากนี้ เมื่อเดือนเมษายน 2548 รัฐบาลรัสเซียได้ผ่านกฎหมาย “Concerning Special Economic Zones in the Russian Federation” เพื่อกำหนดกรอบและหลักเกณฑ์ในการจัดตั้งเขตเศรษฐกิจพิเศษ (Special Economic Zones : SEZs) ให้มีความชัดเจนและเป็นไปในทิศทางเดียวกันทั่วประเทศ และต่อมาเมื่อเดือนพฤศจิกายน 2548 รัฐบาลรัสเซียได้กำหนดให้พื้นที่ 6 แห่งทั่วประเทศ เป็นเขต SEZs โดยอยู่ภายใต้การดูแลของรัฐบาลกลางโดยตรง ซึ่งคาดว่าจะเริ่มเปิดดำเนินการได้ภายในปี 2550 โดยนักลงทุนที่เข้าไปลงทุนในเขต SEZs เหล่านี้จะได้รับสิทธิประโยชน์เพิ่มเติมในหลายด้าน อาทิ อำนวยความสะดวกทางพิธีการศุลกากรและลดขั้นตอนในการอนุมัติการลงทุน ยกเว้นการเก็บภาษีที่ดิน (เป็นภาษีที่รัฐบาลท้องถิ่นจัดเก็บจากการใช้ประโยชน์จากที่ดินในอัตราที่แตกต่างกันไปในแต่ละพื้นที่) ในช่วง 5 ปีแรกของการดำเนินกิจการ รวมทั้งยกเว้นภาษีนำเข้าและภาษีมูลค่าเพิ่มที่เก็บจากวัตถุดิบที่นำมาใช้ในกระบวนการผลิต

ส่วนเศรษฐกิจต่างประเทศ ฝ่ายวิชาการ

พฤษภาคม 2549